

**เผยแพร่ผลดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่จัดสรรพื้นที่ค้าขายให้แก่ผู้ค้ารายเดิม**

---

๑. เรื่องเดิม

ผู้ร้อง ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องและกลุ่มผู้ค้าปลาสดวางงามที่ตลาดนัดชั้นเดียฯ ชำระเงินให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อทำสัญญาเช่าพื้นที่ค้าขายในตลาดนัดชั้นเดียฯ แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยกลับไม่จัดสรรพื้นที่ค้าขาย และไม่คืนเงินประกันการขอเช่าพื้นที่ให้แก่ผู้ร้อง และพฤติการณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีขอให้คืนเงินประกันการเช่าแก่ผู้ร้อง เป็นกรณีพิพาทกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยรับเงินประกันการขอเช่าพื้นที่จากผู้ร้องแล้วไม่สามารถตอบรับคำเสนอของผู้ร้องที่ขอเช่าพื้นที่ โดยไม่คืนเงินประกันดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องถือเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม จึงกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาคืนเงินประกันให้แก่ผู้ร้องพร้อมกับชำระดอกเบี้ยให้แก่ผู้ร้องร้อยละเจ็ดกึ่งต่อปี (รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)

๒. ผลดำเนินการ

๒.๑ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ การรถไฟแห่งประเทศไทย แจ้งผลดำเนินการว่า ตรวจสอบเบื้องต้นแล้วไม่พบว่า ผู้ร้องชำระเงินประกันการขอเช่าจำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย หากผู้ร้องยืนยันว่าได้ชำระเงินจริงขอให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประสานขอหลักฐานใบเสร็จรับเงินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่แสดงว่าได้รับเงินจำนวนดังกล่าวจากผู้ร้อง เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการคืนเงินตามระเบียบต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงประสานการดำเนินการกับผู้ร้อง และได้ส่งสำเนาเอกสารจำนวน ๓ รายการ ไปยังการรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ได้แก่ สำเนาแบบคำขอวางประกันการขอเช่า ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๔(๔)/๕๙๔๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๗ และสำเนาประกาศการรถไฟแห่งประเทศไทย เรื่อง การชำระเงินค่าใช้ประโยชน์ที่ดินการรถไฟแห่งประเทศไทยบริเวณตลาดนัดชั้นเดียฯ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ และได้ประสานการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อขอทราบผลดำเนินการมาเป็นระยะ แต่ก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากการรถไฟแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม พบว่า ผู้ร้องเคยร้องเรียนกรณีเดียวกันต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ จึงได้ประสานผลดำเนินการจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๕.๐๑/๔๑๔๙๙ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ แจ้งข้อมูลการร้องเรียน โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ผู้ร้องมีหนังสือขอให้แก้ไขปัญหาคกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่จัดสรรพื้นที่ค้าขายในตลาดนัดชั้นเดียฯ ให้แก่ผู้ค้ารายเดิมและมีพฤติการณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมีหนังสือส่งเรื่องให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการ และได้ขอทราบผลดำเนินการมาเป็นระยะ แต่ก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลดำเนินการ ทั้งนี้ ปรากฏข้อมูลตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่

นร ๐๑๐๔(๔)/๕๙๔๔ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า “...ปรากฏว่าผู้ประกอบการในตลาดนัดชั้นเดียวยินยอมนำเงินมาวางประกันการขอเช่ารวมทั้งท่านด้วย จำนวน ๒๕๒ ห้อง เป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๕๗๔,๐๐๐ บาท คงเหลืออีก ๙๙ ห้อง ที่ไม่ได้นำเงินมาวาง ซึ่งการรถไฟฯ จะนำเสนอคณะกรรมการรถไฟฯ พิจารณานุมัติการเช่าต่อไป...”

๒.๓ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ แล้วเห็นว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ได้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหามาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยไม่แจ้งผลการพิจารณาคืนเงินประกันการขอเช่าพื้นที่ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบภายในระยะเวลาอันสมควร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ประสานขอทราบผลดำเนินการมาโดยตลอด จึงมีมติให้จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาคืนเงินการประกันขอเช่าพื้นที่ให้แก่ผู้ร้อง ตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๗๖๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานในเรื่องดังกล่าว โดยให้กระทรวงคมนาคมสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๕ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รฟ ๑/๑๐๔๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ และกระทรวงคมนาคม มีหนังสือ ที่ คค ๐๒๐๔/๕๘๐๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลดำเนินการสอดคล้องกันว่า ไม่พบผู้ร้องชำระเงินค่าประกันการขอเช่าพื้นที่ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทย

๓. มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ พิจารณาแล้วมีมติให้เผยแพร่รายงานและผลดำเนินการกรณีข้างต้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐